

PEDAGOGISCH
BELEIDSPLAN
PEUTERSPEELZALEN
BEST

FEBRUARI 2006

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Inleiding	3
De geschiedenis van het peuterspeelzaalwerk	4
Visie peuterspeelzaalwerk	6
Hoofdstuk 1: Emotionele en fysieke veiligheid	7
Hoofdstuk 2: Persoonlijke competentie	9
Hoofdstuk 3: Sociale competentie	11
Hoofdstuk 4: Eigen maken van cultuur en overdracht waarden en normen	12
Hoofdstuk 5: Contacten met ouders	14
Hoofdstuk 6: Contacten met derden	16
Het pedagogisch beleidsplan: cyclisch en dynamisch	17

VOORWOORD

Het pedagogisch beleidsplan van de peuterspeelzalen Best stelt het belang van het kind onverkort centraal. De peuterspeelzalen willen een waardevolle bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het kind. Peuters zijn erbij gebaat om in een vertrouwde omgeving ontvangen te worden, waarin ze kunnen terugvallen op een liefdevolle begeleiding door de leidster.

Peuterspeelzaalwerk is een zaak van vertrouwen. Ouders vertrouwen hun kostbaarste "bezit" toe aan de leidsters. Ouders moeten de zekerheid hebben dat hun kind een veilige opvang en begeleiding wordt geboden. In ons pedagogisch beleidsplan zijn de doelen en middelen beschreven die wij inzetten bij onze aanvullende begeleiding op de opvoeding.

De peuterspeelzalen maken in het plan duidelijk waar de mogelijkheden en de grenzen liggen van het peuterspeelzaalwerk. Het laat zien waarop ouders kunnen rekenen als zij de zorg voor hun kind in handen geven van de speelzaal. Tevens vormt het een goed uitgangspunt voor onderling gesprek over verwachtingen, functies en taken. Tenslotte kan het pedagogisch beleidsplan informatie verschaffen aan derden: gemeente, onderwijs, gezondheidsorganisaties, bibliotheek.

Het pedagogisch beleidsplan is een document waarin de doelen, werkwijzen en procedures van de peuterspeelzalen in Best worden beschreven. Het geeft een goed beeld van hoe het er in de peuterspeelzalen aan toe gaat. Dit pedagogisch beleidsplan moet worden gezien als een leidraad, die in de loop der tijd en door veranderende inzichten kan worden aangevuld of bijgesteld. Daarbij vinden wij de inbreng van de leidsters van groot belang. Zij moeten immers met evenveel plezier als de kinderen en ouders naar de peuterspeelzalen komen. Kortom, dit pedagogisch beleidsplan schept voor alle betrokkenen duidelijkheid over werkzaamheden, aanpak en afspraken.

Alle medewerkers van de speelzalen hebben in verschillende plenaire bijeenkomsten dialoog gevoerd en gediscussieerd over de gezamenlijke doelen en werkwijzen. Dit alles onder begeleiding van K2, Brabants Kenniscentrum Jeugd. Tenslotte is het beleid geredigeerd door een werkgroep, waarin alle speelzalen vertegenwoordigd waren. Wij hopen dat u alle informatie in dit beleidsplan vindt en enthousiast raakt over ons werk voor de peuters en hun ouders.

Namens de werkgroep,

Dit alles is vastgesteld op februari 2006

INLEIDING

De peuterspeelzaal heeft als hoofddoelstelling kinderen de gelegenheid bieden om te spelen, elkaar te ontmoeten en zich te ontwikkelen. Dit in nauwe aansluiting aan en optimaal ondersteunend aan de gezinssituatie en de ouderlijke verantwoordelijkheid.

Dit impliceert ook dat wij de ouderbetrokkenheid stimuleren.

Daarnaast ondersteunt de speelzaal de doorlopende ontwikkelingslijn van de peuter en vergemakkelijkt zij de overgangen hierin. Dit gebeurt o.a. door een overdracht naar het basisonderwijs. In de toekomst streven de speelzalen er ook naar om met de basisscholen samen te werken op inhoudelijk-programmatisch gebied. Daarnaast kan er een fysieke samenwerking van de grond komen.

De speelzalen volgen de ontwikkeling van de peuters en signaleren eventuele achterstand. Dit wordt met ouders besproken, evt. wordt er een plan van aanpak opgesteld om de peuter optimaal te ondersteunen of de peuter wordt doorverwezen voor externe ondersteuning. Dit alles om de peuter de gelegenheid te bieden om zich optimaal te ontwikkelen en zich prettig te voelen.

We hebben hieraan verder invulling gegeven in dit pedagogisch beleidsplan.

Uiteraard zijn niet alle items strikt te scheiden, ze betreffen allemaal ontwikkelingsgebieden van de peuter. Voor de leesbaarheid hebben we een keuze gemaakt om een bepaald punt in een bepaald hoofdstuk onder te brengen, hetgeen niet betekent dat het niet ook betrekking kan hebben op een ander hoofdstuk.

Voor ons is de eerste prioriteit dat alle belangrijke aandachtspunten aan de orde komen in dit pedagogisch beleidsplan.

DE GESCHIEDENIS **VAN HET PEUTERSPEELWERK**

Vanaf 1964 kennen wij in Nederland peuterspeelzalen.

Sinds 1987 vallen de peuterspeelzalen onder het welzijnsbeleid van de gemeenten.

De ervaringen die het jonge kind opdoet in de eerste levensjaren zijn van cruciaal belang voor zijn verdere ontwikkelingskansen. Dit heeft tot gevolg dat er met name op landelijk niveau steeds meer verwacht wordt van het peuterspeelzaalwerk.

We zien dat peuterspeelzalen een steeds grotere rol toebedacht krijgen in het kader voor- en vroegschoolse (educatieve) opvang, opvoedingsondersteuning, gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid en integraal jeugdbeleid.

Ondanks de toegenomen belangstelling voor kinderen met een achterstand blijft de peuterspeelzaal een plek voor álle kinderen, met of zonder achterstand, waar de ontwikkeling van het kind centraal staat.

Door de ontwikkelingen worden er steeds hogere eisen aan het peuterspeelzaalwerk gesteld, hetgeen geleid heeft tot de huidige professionalisering van het peuterspeelzaalwerk. Om dit goed vorm te kunnen geven zijn in Best de vier stichtingen peuterspeelzaalwerk gefuseerd tot één stichting: "Stichting Peuterspeelzalen Best"

Om u een indruk te geven van de "fuserende partners" volgt hier een korte geschiedenis.

PEUTERSPEELZAAL **SNUFFELTJE**

Snuffeltje was de eerste speelzaal die in Best is opgericht.

Op 10 oktober 1968 was de oprichtingsvergadering in buurthuis Naastebuur (voorheen Avondmaalkerk). In die tijd was er behoefte aan een crèche, om de moeders een ochtend vrijaf te geven. Het was de bedoeling te starten met één ochtend in de maand, wat al snel veranderd werd in één keer in de twee weken.

Door een snelle groei van het aantal kinderen werd het aantal dagdelen opgevoerd naar de huidige frequentie, namelijk vier hele dagen per week en de woensdagochtend. De naam van de crèche veranderde in peuterspeelzaal. Op 5 maart 2001 vond de verhuizing plaats van buurthuis Naastebuur naar de nieuwe locatie aan de Koningin Emmalaan in Best.

PEUTERSPEELZAAL **'T DEBBERKE**

Stichting peuterspeelzaal
" 't Debberke "

't Debberke werd in 1986 opgericht. De peuterspeelzaal is gestart in een lokaal van de Bernardusschool. In 1987, één jaar na de oprichting vertrok de peuterspeelzaal naar een noodgebouw, op het veld tegenover de huidige speelzaal. Na drie jaar noodgebouw werd het in 1990 tijd om een bestaand pand te betrekken. Verhuisd werd naar een groot pand aan de Spoorweglaan 1, waar ook veel buitenruimte was. In 1991 en 1996 werd het 5 en 10 jarig bestaan uitbundig gevierd. De laatste verhuizing naar het huidige adres Spar 2, vond in 1997 plaats.

Stichting Peuterspeelzalen

" 't Hummeltje en 't Heuvelhummeltje "

PEUTERSPEELZAAL 'T (HEUVEL)HUMMELTJE

Peuterspeelzaal het Hummeltje is begonnen op 15 januari 1975. In het begin waren het moeders die elkaar kenden en per toerbeurt op elkaars kinderen pasten.

De animo groeide snel waardoor er een ruimte werd gehuurd in buurthuis Kadans in de St.

Jozefstraat. In 2005 verhuisde 't Hummeltje naar een nieuwe locatie, gekoppeld aan basisschool de Paersakker.

Met de uitbreiding van de nieuwbouwwijk Heuveleind werd ook het Hummeltje uitgebreid.

In 1995 werd er een lokaal gehuurd in basisschool de Heydonck om de peuters uit deze nieuwe wijk op te kunnen vangen. Deze ruimte was al snel te klein en er werd een nieuwe speelzaal gebouwd aan de Vlinderhei. In augustus 2000 werd hier gestart met twee groepen. Deze ruimte bleek ook al snel te klein en er werd een stuk aan gebouwd. Deze nieuwe zaal is sinds 2002 in gebruik. Per week worden er in totaal in de peuterspeelzaal (verdeeld over drie locaties) ongeveer 200 peuters opgevangen door ongeveer 45 vrijwilligsters.

PEUTERSPEELZAAL BAM BAM

In 1970 startte de peuterspeelzaal heel primitief in een zaaltje in de Kadans.

Ze draaiden twee dagen met vijftig peuters, later kwamen er nog twee ochtenden bij. Zij hebben op deze locatie ruim een jaar gedraaid.

De Bam Bam werd 8 april 1971 officieel opgericht en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel en was gevestigd op de Leemkuilen.

Op 12 augustus 1971 werd de Bam Bam officieel geopend door de Burgermeester.

In januari 1975 werd er een dependance geopend onder de naam Pebbles in het Wilhelminadorp.

In juli 1976 werd Pebbles opgeheven door een terugloop van de peuters. Alle peuters konden op de Bam Bam geplaatst worden.

De Bam Bam bestond op 8 november 1980 10 jaar, dit werd gevierd met een kindercircus. Ook het 15- en 25 jarig bestaan werd uitbundig gevierd.

In november 2004 verhuisde de Bam Bam naar haar huidige locatie aan de Burg. Notermansstraat. De officiële opening was op 6 november. Op 8 november kwamen de peuters hier voor het eerst spelen. Iedereen is blij met deze locatie, gekoppeld aan basisschool de Zevensprong.

VISIE PEUTERSPEELZAALWERK

De peuterspeelzaal is een plek, aanvullend aan de thuissituatie, waar het kind van 2 ½ tot 4 jaar zich spelenderwijs, in een veilige omgeving en in interactie met andere kinderen en leidsters kan ontwikkelen.

Daarnaast heeft zij een aantal secundaire taken:

- Het signaleren van ontwikkeling- en taalachterstand.
- Het stimuleren van de betrokkenheid van de ouders van de peuters bij het speelzaalwerk
- Mede vorm geven aan de doorgaande ontwikkelingslijn.

VISIE OP DE ONTWIKKELING VAN HET KIND

Elk kind is uniek, heeft zijn specifieke eigenschappen. Kinderen hebben een natuurlijke neiging tot groeien en zichzelf ontwikkelen. Zij staan open en zijn gevoelig voor hun omgeving. Dat wat in hen leeft drukken ze uit in “wel honderd talen”. Door vrijheid van expressie (het uitdrukken van wat je voelt en beleeft) leert het kind zichzelf en de ander beter kennen.

Een kind zal zich pas gaan ontwikkelen als het zich veilig voelt.

De leidster accepteert elk kind als een uniek individu met zijn eigen capaciteiten en tekortkomingen. Zij respecteert het kind en bewondert wat het bereikt heeft. Door goed te kijken probeert zij te verstaan wat het kind “uitdrukt”, wil vertellen en speelt vervolgens in op de behoefte van het kind.

De leidster biedt veiligheid en geborgenheid, ruimte en uitdaging van waaruit het kind zich kan gaan ontwikkelen. Zij geeft het kind enerzijds ruimte om zelf te onderzoeken en te experimenteren en sluit aan bij de interesses van het kind.

Anderzijds geeft zij duidelijkheid door ritme, regelmaat en regels waardoor ze voor het kind door een bepaalde mate van voorspelbaarheid een veilige en geborgen situatie creëert.

HOOFDSTUK 1 **EMOTIONELE EN FYSIEKE VEILIGHEID**

De leidsters streven naar het aanbieden van een plek die voor de peuters zowel emotioneel als fysiek veilig is. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe hieraan invulling gegeven wordt.

Op de groepen zijn vaste vertrouwde leidsters aanwezig, afhankelijk van de groepsgrootte minimaal 2 maximaal 3, eventueel aangevuld door 1 stagiaire. Zij geven geborgenheid, warmte en bieden troost. Ze creëren een omgeving waarin elk kind zichzelf kan en mag zijn. Kortom, ze reageren in respect en met aandacht voor ieder kind. De leidsters verwoorden wat een kind doet en voelt en geven xdmogelijkheden aan om met gevoelens om te gaan. Wanneer een kind initiatief neemt wordt dit beloond door de leidsters.

De speelzaal is ook een vertrouwde omgeving voor het kind doordat de groepssamenstelling zo constant mogelijk gehouden wordt. Nieuwe peuters stromen 1 x per maand in. Door de verticale groepssamenstelling kunnen de oudere peuters de nieuwe peuters “ opvangen”. De jonge peuter heeft houvast, de oudere peuter krijgt hierdoor meer zelfvertrouwen. Door herhaling van de activiteiten is de dagstructuur duidelijk voor de peuters, bijvoorbeeld ontvangst, vrij spel, knutselen, kringetje, toilet.

De kinderen zaten in het kringetje. Er was een nieuw kindje in de groep met een verstandelijke beperking. Hij keek zijn ogen uit in het kringetje en voelde zich wel op zijn gemak. Maar na het kringetje werd de situatie onoverzichtelijk. Hij stond doodstil midden in de ruimte met een blik die te duiden was als 'wat moet ik nu?'. Het huilen stond hem nader dan het lachen. Een wat ouder meisje zag dit en sprak hem aan. Hij trok nog duidelijker een pruillipje, acuut zakte het meisje door haar knieën en het was goed!

Om ook vanuit de inrichting aandacht te schenken aan de emotionele en lichamelijke veiligheid in de peuterspeelzaal is de ruimte ingedeeld in verschillende hoeken. Hierbij kun je denken aan een bouwhoek, poppenhoek, leeshoek, puzzelhoek, wegkruiphoek. Dit kan per speelzaal variëren. Naast

de hoeken is er een ruimte waar een groepstafel staat en er is een centrale ruimte. Door deze indeling wordt veel rust gecreëerd en is de ruimte overzichtelijk en uitdagend.

Daarnaast is de speelzaal, inclusief het spelmateriaal, een fysiek veilige omgeving die aan alle wettelijke normen voldoet.

Ook de buitenruimte is zodanig ingericht dat de kinderen er veilig kunnen spelen. Het is een afgesloten ruimte waar ze kunnen rennen, klimmen en fietsen. Vaak is er een zandbak, watertafel, of klimrek. Als de omstandigheden het toelaten gaan de kinderen tijdens het dagdeel dat ze op de speelzaal zijn ook even naar buiten.

Met het aanbieden van verschillende activiteiten en spelmateriaal wordt ingespeeld op de belevingswereld van het kind. Bijvoorbeeld in de poppenhoek wordt de thuissituatie nagebootst. Het kind moet kunnen doen waar het behoefte aan heeft. Het ene moment is dit het lezen van een boekje, het volgende moment misschien bewegen op muziek of het helpen van de leidster.

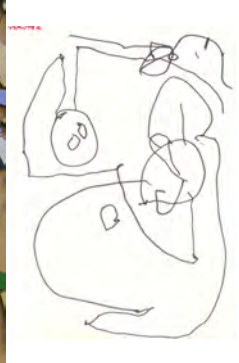
De leidster bewaakt de balans tussen het belang van het kind en het belang van de groep. Elk kind mag zichzelf zijn binnen de groep. De leidster stimuleert en ondersteunt samenspelen en delen om vriendschappen te bevorderen. Hierbij vertoont zijzelf voorbeeldgedrag ten aanzien van de communicatie en toont respect voor ieder kind.

Ook besteedt zij aandacht aan emotionele momenten zoals: plezier, verdriet, pijn, ruzie, grapjes. De leidster zal de peuter stimuleren om initiatief te nemen en toont hiervoor haar waardering.

We zijn buiten aan het spelen ineens wordt er tegen mijn tenen aan gereden. Ik kijk naar beneden en zie een lachend smoeltje met twinkellende oogjes. 'He boef je moet me niet aanrijden, dat doet pijn' zeg ik lachend. Hij rijdt tien centimeter naar achter en komt weer zachtjes naar voren tegen mijn tenen aan. Hij kijkt me lachend, uitdagend aan afwachting hoe ik hierop zal reageren. Ik buk me en begin hem te kietelen. Hij lacht want dat was de bedoeling. Met dit kind had ik in het begin heel moeilijk contact en nu daagt hij mij uit en vertelt hele verhalen, waaruit blijkt dat hij mij vertrouwt.

De speelzaal vraagt ouders zich aan de afspraken te houden die gemaakt zijn, bijvoorbeeld met betrekking tot het brengen, ophalen en afscheid nemen van de peuter. Op deze wijze wordt voor alle peuters een voorspelbare, veilige situatie gecreëerd. Mocht de peuter of ouder/ verzorger moeite hebben met het afscheid nemen, dan wordt er altijd even contact opgenomen met de ouders/ verzorgers.

Bij een verandering in de thuissituatie houdt de leidster de peuter extra in de gaten en koppelt ze haar bevindingen terug naar de ouders. De peuterspeelzaal biedt daar waar mogelijk ondersteuning. Ook bijzonderheden die zich voordoen tijdens het verblijf van het kind op de speelzaal worden met de ouders besproken.

HOOFDSTUK 2 **PERSOONLIJKE COMPETENTIE**

De leidster stimuleert de ontwikkeling van de peuter, door het aanbieden van een gevarieerd programma. Hierdoor ontdekt het kind zijn eigen capaciteiten, verlegt zijn grenzen en doet specifieke leerervaring op.

De peuter wordt door de leidsters ondersteund en gestimuleerd bij zijn dagelijkse activiteiten.

Door het speelgoed op ooghoogte in open kasten aan te bieden, wordt de zelfstandigheid en de persoonlijke interesse gestimuleerd.

Hierdoor wordt de peuter uitgenodigd zich in de ruimte te bewegen, te ontdekken en zijn grenzen te verleggen.

Centraal staat de aandacht voor het individuele kind binnen de groep.

De leidster geeft de peuter de mate en soort van aandacht, die past bij zijn leeftijd, ontwikkelingsfase en karakter.

Op de speelzaal leert de peuter zichzelf kennen in relatie tot de groep en leert hij /zij zijn behoeftes en emoties te uiten.

Ook krijgt de peuter de kans zichzelf en zijn talent, aan de groep te laten zien.

Het kind leert spelenderwijs de namen van de andere kinderen kennen.

De leidsters werken regelmatig in kleine groepjes waarbij ze extra aandacht besteden aan individuele interesses en vriendschappen.

Er zijn verschillende gebieden waarop een kind zich kan ontwikkelen:

grote motoriek (bijvoorbeeld dansen, peutergym, fietsen),

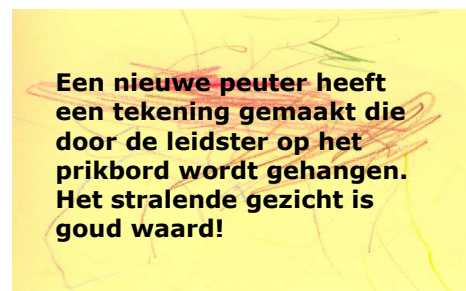
fijne motoriek (bijvoorbeeld bouwen, duplo, nopper, knippen, plakken, kleuren),

verstandelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld puzzels, spelletjes),

sociaal-emotionele ontwikkeling (bijvoorbeeld poppenhoek, verkleedkleden),

persoonlijkheidsontwikkeling (bijvoorbeeld ontwikkelen van IK-besef, mijn en dijn),

zelfstandigheid (bijvoorbeeld toiletgang, jas aan/ uit),

persoonlijkheidsontwikkeling (bijvoorbeeld ontwikkelen van IK-besef, mijn en dijn),
zelfstandigheid (bijvoorbeeld toiletgang, jas aan/ uit),
taal ontwikkeling (bijvoorbeeld articulatie, zinsbouw, luistervaardigheid)

Door het aanbieden van verschillende materialen, zoals klei, verf, zand, water en plaksel, leert het kind deze kennen.

Het spel materiaal en de activiteiten moeten gevarieerd zijn zodat de peuter zich op verschillende gebieden kan ontwikkelen.

Er is ruimte om hun eigen werkjes te bewonderen.

Wanneer ouders aangeven dat hun peuter bezig is met zindelijk worden, besteden de leidsters hier ook aandacht aan op de peuterspeelzaal.

Er is gelegenheid voor de peuter om zelfstandig naar het toilet te gaan en de leidster zal hiertoe de peuter (vaak op vaste tijden) uitnodigen.

Wanneer de leidster bijzonderheden opmerkt ten aanzien van de verschillende vaardigheden van de peuter, wordt dit besproken met de ouders.

Op de peuterspeelzaal ligt informatie m.b.t. bibliotheek, inloopochtenden Todo en de speel-o-theek.

In geval van een (taal)ontwikkelingsachterstand bij een peuter kan de leidster hier gericht op inspelen eventueel door het aanbieden van V.V.E. (Voor –en Vroegschoolse Educatie) programma's.

HOOFDSTUK 3 SOCIALE COMPETENTIE

De leidster organiseert activiteiten om peuters te leren samenwerken, samen delen en samen ervaren.

Ze heeft oog voor hechte vriendschap, kameraadschap of vijandigheid tussen kinderen.

De leidster kiest bewust voor een bepaalde rol in de groep: verzorgster, bruggenbouwer en initiatiefneemster. Zij draagt zorg voor de sfeer en is continue aan het observeren en grijpt zondig in.

De ruimte is zodanig ingericht dat de kinderen vrij zijn in hun spelkeuze.

Ze kunnen samen aan tafel een spelletje doen, in de poppenhoek spelen, in de bouwhoek spelen, elkaar voorlezen in de leeshoek.

Een meisje gaat de kring rond met het krokodilletje, ziet dat een ander kind hier bang voor is en slaat haar onopvallend over, laat haar in haar waarde.

Ook de buitenruimte daagt uit om samen te spelen. Samen fietsen, ravotten en in de zandbak spelen.

De leidster maakt de peuter bewust van veilig spelen in de ruimte.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan rennen of gooien met zand of speelgoed.

Het kind leert in de groep dat iedereen anders is.

De leidster leert peuters samen te spelen, te delen en respect te hebben voor elkaar.

Het nemen van initiatieven wordt gestimuleerd en beloond.

De leidster praat met de kinderen over gebeurtenissen die belangrijk zijn voor hen.

De leidster stimuleert de sociaal emotionele ontwikkeling door het aanbieden van bepaalde activiteiten en materialen zoals: gezelschapsspelletjes, knutselen, kletsen, kringsspelletjes, liedjes zingen en voorbeeldgedrag van de leidster.

HOOFDSTUK 4 **EIGEN MAKEN VAN CULTUUR EN OVERDRACHT WAARDEN EN NORMEN**

De leidster toont voorbeeldgedrag met betrekking tot algemene omgangsvormen (elkaar begroeten, respect tonen, luisteren naar elkaar) en bij conversaties onderling (woordkeuze en taalgebruik). De positie van de leidster is duidelijk voor alle kinderen. Zij hanteert afspraken met betrekking tot gedrag.

De peuterspeelzaal maakt een heldere afweging tussen het individuele belang van de peuter en het groepsbelang. De leidster maakt afspraken met de groep over de omgangsvormen en bespreekt hoe je jezelf en elkaar hieraan kunt houden.

Er gelden heldere en duidelijke afspraken over wat kan en mag in alle ruimtes (speelruimte, gang, keuken enzovoort).

Binnen de groep zijn er afspraken omtrent de hygiëne.

Bij verschillende thema's, seizoenen en/of feesten (bijvoorbeeld Sint, Kerst, Carnaval) wordt de ruimte in desbetreffende sfeer versierd, zodat het kind hiermee vertrouwd raakt. De themaknutselwerkjes van de peuter maken deel uit van de versiering. Ook het maken van een thematafel- of hoek kan de thema's ondersteunen.

Bij deze thema's wordt ook gebruik gemaakt van materialen die hierop van toepassing zijn; zoals puzzels, boekjes, verkleedkleden en poppenkastpoppen.

Daarnaast kunnen er speciale activiteiten georganiseerd worden, zoals pietengym, kerstontbijt, carnaval, themaliedjes- en kringgesprekjes.

De leidster maakt met het kind afspraken over het gebruik van spelmaterialen en het uitvoeren van activiteiten. (speelgoed opruimen, tijdens een activiteit blijven zitten en wachten op je beurt).

**Kerstsfeer op de
peuterspeelzaal, kaarsjes
aan, samen eten en een
kerstverhaal vertellen.**

De leidster viert de verjaardag van de peuter en besteedt aandacht aan rituelen, feesten en gedenkdagen vanuit verschillende culturen.

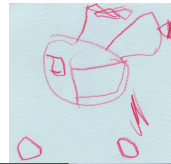
Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om de verjaardag van hun peuter op de peuterspeelzaal te vieren.

De peuter heeft de gelegenheid om een 'cadeautje' voor naaste familie te maken bij feestelijke gebeurtenissen zoals verjaardagen, geboorte en/of bruiloften.

Door ouders/verzorgers, familieleden uit te nodigen op de peuterspeelzaal, om iets uit hun cultuur te laten zien of te vertellen, delen wij in elkaars levensstijl. Wij denken niet alleen aan cultuurverschillen maar ook aan beroepen van ouders bijvoorbeeld brandweer, politie, verpleegkundige enzovoort.

HOOFDSTUK 5 CONTACTEN MET OUDERS

Voor peuters is het belangrijk als hun ouders betrokken zijn bij de peuterspeelzaal. Dat verbindt hun leefwerelden en biedt ouders en leidsters mogelijkheden om ervaringen uit te wisselen over ontwikkeling en opvoeding. Ook in het kader van voor- en vroegschoolse educatie spelen de contacten met ouders een steeds belangrijkere rol.

Alle ouders ontvangen bij aanvang van de peuterspeelzaalperiode een informatieboekje. Hierin worden een aantal organisatorische zaken beschreven zoals: "dagindeling, begin/eindtijd van een dagdeel, ouderbijdrage, ziekte, bereikbaarheid". Daarnaast ontvangen ouders regelmatig een nieuwsbrief over meer actuele zaken.

Als ik zeg dat we vandaag gaan gymen, zijn de kinderen meteen door het dulle heen. Met behulp van matten en een bank maken we met z'n allen een parcours. Vol enthousiasme gaan de kinderen aan de slag. Opeens staat Frits naast me en trekt aan mijn mouw. Met een stralend gezicht zegt hij: 'dit ga ik aan mijn moeder vertellen!' Hij gaat er meteen vandoor om nog een keer het parcours af te leggen.

Ouders kunnen met vragen/ opmerkingen over het pedagogisch beleidsplan terecht bij de leidster of coördinator.

Er vindt een kennismakingsgesprek plaats waarin ouders onder andere op de hoogte gesteld worden van afspraken binnen de groep. Dit gaat om praktische afspraken zoals verschoning, rugzakje, maar ook over omgangsvormen binnen de groep.

Ouders worden ook geïnformeerd over en betrokken bij groepsactiviteiten zoals het bezoek van Sinterklaas, het bezoek aan de bibliotheek, het bezoek aan het bejaardentehuis.

De peuterspeelzaal organiseert een inloopochtend voor de ouders/ verzorgers om een indruk te geven van het reilen en zeilen op de peuterspeelzaal.

Daarnaast worden er thema-avonden georganiseerd, waarbij ouders welkom zijn en er onderwerpen uit het pedagogisch beleid besproken worden.

Aan het begin/ einde van elk dagdeel is er zowel voor ouders als leidsters gelegenheid om ervaringen uit te wisselen met betrekking tot de kinderen. Dit kunnen vragen over de opvoeding zijn, als ook gesprekjes over gebeurtenissen die thuis of op de speelzaal hebben plaatsgevonden en belangrijk zijn voor het functioneren van het kind.

De peuter krijgt zijn overdracht-formulier mee naar huis en de ouders schrijven er een reactie bij. Ze zijn heel tevreden over de werkwijze van de leidsters. Ze schrijven dat hun peuter met veel plezier naar de peuterspeelzaal gaat. Hij komt met leuke werkjes en verhaaltjes thuis. Hier doen we het toch voor!

Om aan te sluiten bij de ontwikkeling van de peuter wordt in de nabije toekomst een observatiesysteem gehanteerd. Dit geeft een duidelijke momentopname van de peuter op al zijn ontwikkelingsgebieden. Elke peuter wordt een aantal keren geobserveerd. Daarnaast kan een peuter extra geobserveerd worden indien hier aanleiding toe is. Dit wordt met de ouders

besproken. Er worden regelmatig kindbesprekingen gehouden, indien nodig in aanwezigheid van de coördinator.

Op deze manier kunnen eventuele problemen vroegtijdig gesignaleerd worden en kan er een handlungsplan geschreven worden. Indien nodig wordt er, in overleg met ouders, doorverwezen naar andere instanties.

Naar aanleiding van de laatste observatie wordt door de peuterspeelzaal een overdrachtsformulier ingevuld op de leeftijd van ongeveer 3 jaar en 9 maanden. Uiteraard is ook dit een momentopname. Alvorens het formulier naar de betreffende basisschool wordt gestuurd, krijgen ouders thuis de gelegenheid de overdracht te lezen en eventueel aan te vullen.

Wanneer een peuter niet kan doorstromen naar het reguliere basisonderwijs worden ouders door de coördinator begeleid tijdens het plaatsingstraject naar bijvoorbeeld een school voor speciaal basisonderwijs.

Ook wanneer tussentijds blijkt dat een peuter niet op zijn plaats is op een reguliere peuterspeelzaal zal de coördinator in overleg met ouders bekijken waar de peuter beter begeleid kan worden en voor zover mogelijk ook dit traject in gang zetten en/of begeleiden.

De peuterspeelzalen streven ernaar een spreekkamer ter beschikking te hebben om ongestoord te kunnen overleggen met ouders en derden.

Aan het eind van het schooljaar wordt ouders gevraagd om het spelmateriaal mee schoon te maken. Ook is de speelzaal altijd op zoek naar "klus"ouders.

Ouders kunnen te allen tijde een afspraak maken om hun wensen en eventueel klachten met de leidster te bespreken. Als er ernstige geschillen bestaan kunnen ouders en leidster zich wenden tot de coördinator, die tracht te bemiddelen. Nadat er een definitief klachtenreglement is vastgesteld kan zij, indien nodig een exemplaar hiervan verstrekken.

HOOFDSTUK 6 CONTACTEN MET DERDEN

Bij inschrijving van een peuter wordt de desbetreffende huisarts vermeld, zodat de leidster in geval van nood hem/ haar kan bereiken. Wanneer de leidster tegen bepaalde problemen aan loopt bij een

peuter, kan zij de coördinator raadplegen. Ze kan verwijzen naar het consultatiebureau of hiermee zelf contact opnemen, uiteraard met toestemming van de ouders. Zuidzorg houdt een inloopsprekuren op een aantal speelzalen. Het consultatiebureau kan verder doorverwijzen indien nodig. Hierbij valt te denken aan V.T.O. team (vroegtijdige onderkenning ontwikkelingsstoornissen), videohome-training, gespecialiseerde gezinszorg, huisarts met een specifieke vraag om doorverwijzing enzovoorts.

Daarnaast kan de leidster of coördinator, in overleg met ouders een kind bespreken in het Netwerk Jeugdhulpverlening indien de situatie hier aanleiding toe geeft. Binnen dit netwerk zijn verschillende zorgverlenende instanties en de basisscholen vertegenwoordigd. Met name wanneer niet zo duidelijk is welke hulp bij een probleem het meest geschikt is kan het netwerk geconsulteerd worden. Daarnaast komt dit probleemsituaties waarbij meerdere instanties betrokken zijn ten goede, omdat hier optimaal op elkaar afgestemd kan worden.

Ook wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft of niet op een reguliere basisschool geplaatst kan worden kan de speelzaal de ouders hierin begeleiden.

We hebben zorgen om een peuter, delen deze met de ouders en zoeken de juiste weg.

Daarnaast zijn de speelzalen vertegenwoordigd in een aantal werkgerelateerde overlegvormen : werkgroep 0 tot 6 jarigen, de stuurgroep Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden beleid en het uitvoeringsoverleg onderwijsachterstandenbeleid, stuurgroep jeugdbeleid, regulier overleg gemeente-peuterspeelzalen, wijkgebonden overleg met basisscholen en kinderopvang. Deze contacten zijn van belang voor het ontwikkelen van algemeen pedagogisch beleid passend binnen de gemeentelijk ambities en structuren.

HET PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN: CYCLISCH EN DYNAMISCH

Dit pedagogisch beleidsplan is een van de eerste stappen die de speelzalen Best hebben gezet op weg naar professionalisering. Na een intensief traject, doorlopen met de gemeente, zijn we gezamenlijk tot de conclusie gekomen om tot professionalisering over te gaan, om aan de (toekomstige) verwachtingen ten aanzien van het peuterspeelzaalwerk te kunnen voldoen.

Door het opstellen en hanteren van een pedagogisch beleidsplan zijn we nadrukkelijk bezig met de inhoudelijke kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk in Best.

Waar liggen de pedagogische grenzen van het peuterspeelzaalwerk?

Op welke wijze willen we vorm geven aan de samenwerking met basisscholen, consultatiebureau en andere partners?

Hoe realiseren we de gewenste ouderbetrokkenheid?

Welke eisen stellen we aan onze leidsters, materialen en speelruimte?

Daarnaast zullen ook politieke ontwikkelingen steeds weer om bezinning en aanpassing vragen.

Om steeds alert te zijn op de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk zal het pedagogisch beleidsplan jaarlijks op de agenda staan. Elk jaar wordt er expliciet één of meerdere thema's gekozen als speerpunt. Voor 2006/ 2007 zal dit voor de speelzalen Best de binnen/ buitenruimte zijn. Niet alleen de leidsters, maar ook ouders worden van harte uitgenodigd hun stem te laten horen over deelonderwerpen uit het pedagogisch beleid!

Al met al zijn we trots op ons eindproduct, waar we met veel plezier aan hebben gewerkt en waarvan we hopen dat het voldoende handvatten biedt om inhoudelijk ons werk vorm te geven.